

Vallavanema veerg

Rõõm ja mure

Hää meel on kehvast, kuid lõpusirgele jõudvast suvest. Nii kaunist, sooja ja kultuuririkast suve annab taga otsida. Olen enam kui veendunud, et kõik võitsid sellest suvest vähemal või suuremal määral ning leidsid enda jaoks hea kultuurielamuse lähedalt või kaugelt.

01.septembril alustavad kooliteed 22 noort ja õpihimulist tüdrukut-poissi. Seda on kolmandiku võrra vähem kui möödunud aastal, kuid aastad pole ju vennad. Gümnaasiumis kokku pluss-miinus 285 õpilast. Meie ees seisavad hästi kaalutatud ja eluliselt olulised otsustused. Tähtis on jätkata tegusalt, konkurentsivõimeliselt ja tulemuslikult. Sama tähtis on tegutseda kaasaegse ja inspireeriva õpikeskkonnaga koolilahenduse nimel.

Üks mure on ka südamele. Oleme teadlikult meie ühisest valla rahakotist suurendanud vahendeid heakorrale, et näha välja esindusliku ja kena omavalitsusena. Kevadel istutasid heakorratöötajad koolitee äärde 16 pärnapuu istikut. Nad tegid seda südame ja hoolega, mis kinnitab ka seda, et istikud läksid hästi kasvama. Ometi leidub meie hulgas inime, kellele see sugugi korda ei läinud ning kes tõstis käe abitute istikute vastu. Kokku kahjustati 14 istikut, mis tõenäoliselt tuleb ümber istutada, et tulevikus kujundada koolitee äärde terve ja tervik allee. Soetasime kõnnitee äärde amplid, mis samuti palju ilu pakkusid. Ometi leidis inimene, kes arvas, et need 6 amplit sobivad rohkem tema koduõuele või siis hoopiski need rahaks teha. Rahaliselt ei olnud see vallale küll suur kahju, kuid kolleegidele, kes ilu ja heakorra nimel igapäevaselt pingutavad, oli see lugupidamatu ja tänamatu tegu.

Murelikuks teeb pigem veel asjaolu, et kas tõesti pole nendele tegudele meie seas märkajaid või tunnustajaid? Loodame, et politsei ja videovalvekaamerate abiga tuvatame need kahju tekitanud isikud, kes seejärel peaksid tõsiselt kaaluma oma kohta meie kogukonnas.

Aga suvi on jätkuvalt ilus ja loodame, et see pikeneb vananaistesuue võrra poolde sügisesse välja.

Leo Aadel
vallavanem

*Haljala Vallavalitsus
soovib
tarka ja tegusat kooliaastat!*

Uus kooliaasta on ukse ees

Meenutades eelmist kooliaastat rõõmustame koos Haljala Gümnaasiumi 29. lennu kõrgete riigeksamitulemuste üle. Edu Teile järgnevatel õpingutes!

Esimesse klassi astub 22 õpilast, kes hakkavad oma esimesi koolitarkusi omandama õpetaja Merle Vareki käe all. Palju õnne!

Karl Robert Eevald
Karl Johann Ehasalu
Kert Greenberg
Reio Jervson
Stella Kaldma
Mihkel Kalinkin
Minna Marie Kask
Bruno Patrick Koovits
Maarja-Liis Liiv
Rasmus Randon Lille
Maria Must

Liisi Mülla
Krete Pipenberg
Carolín Pugovkin
Eeva Põldre
Robin Randoja
Joel Reinol
Karl Koit Semjonov
Miko Semjonov
Karolin Tammekand
Mihkel Ulst
Uku Urb

Haljala Gümnaasiumi kooliaasta avaaktus
2. septembril 2013
kell 9.00 Haljala rahvamajas

rongkäik koolimajja, klassijuhataja tund, õpilaste ja perede pildistamine Õpetaja autähise juures

Õpilasiinide bussid hommikul 1 tund tavaajast hiljem, tagasi koju kell 11.30 bussijaamast.

Peasponsor oli Päike

Eri vanuses põlvkonnad nautisid üksteise seltsi.

Foto: Merli Tammi

20. augusti keskpäeval kogunes Tahmaküla rahvas küla-platsile oma 3. kokkutulekule. Kaunis päikeseline suveilm meelitas kohale palju rahvast (esialgsel andmetel oli osavõtjaid registreerunud 109, kuid osa peresid jõudis kohale hiljem ning nii kasvas kokkutulnute arv paarikümne võrra, lisaks külalised).

Külavanem Margus Punane avas kokkutuleku ja süütas mälestustõrviku. Vallavanem rõhutas oma tervituses, kui tähtis on koostegemise ja kokkuhoidmise vaim, ning rõõmustas, et Tahmakülas on lähikuudel sündinud mitu uut ilmakodanikku.

Eelmisel kokkutulekul sündinud idee panna kokku kodu-uurimuslik töö Veskijärve tänava kujunemisest ning kodude rajamisest sai teoks. Erik Punane kirjutas oma 11. klassi uurimistöõ kodutänavaga ajaloost, mida ta ka kokkutulekul tutvustas. Kirjutamist ootavad Tervete ja Uue tänava lood. Aitäh veskijärvelastele oma mälestuste jagamise eest!

Muusikalist külakosti tõi Uhtna mandoliinide ansambel. Ansambel on noor ning seekordne esinemine oli neljas suurem ülesastumine ning tegemist oli nn loeng-kontser-

diga, sest publikule tutvustati ka erinevaid mandoliine ja nende omadusi. Viimane lugu tuli publiku aplausi saatel kordamiseks!

Huvitav oli kuulda ja näha, kuidas valmivad head šašlõkivorstid. Loomulikult tutvustas seda vorstikunniks tituleeritud Koit Kuusk, ka kunagine tahmakülalane. Küpsetusahju juures askeldas Tauno Jõeveer. Loomulikult sai erinevaid vorste degusteerida ning kõhutäiteks osta. Joogipooliseks Viru Õlu toodang ning kaks spetsiaalset Tahmaküla õlut: Tahmaküla Vahva ja Tahmaküla Väga Vahva. Kui siia lisada rikkalik piknikulaud ning Helgi Punase küpsetatud maitsev tort, siis ei nurisenud ükski kõht.

Traditsioonilise viktoriini võitis Rein Maurer Veskijärve tänavalt.

Kokku said eri vanuses põlvkonnad. Kokku said kunagised klassiõed ja -vennad, kes nüüd mujal elavad – Eestist Inglismaa ja Ameerikani välja. Oli mõnusaid kohtumis- ning äratundmishetki. Ja juttu jätkus kauemaks...

Küllli Heinla

Vajadus uute muljete ja emotsioonide järele ...

Sukeldudes peale suvepuhkust taas kooliellu, on tunne, et ikka tahaks paremini ja paremini oma tööd teha. Unistame ju kõik populaarsest õpetajast, kelle abil saavutatakse Eestimaa hariduses kvaliteetne hüpe, ning loodame, et õpetajatest on saanud rohkem kui kunagi varem õpilaste hea suunaja ja abistaja, õnnelikule teotsale aitaja.

Ajaga kaasas käib õpetaja võib nautida oma tundides loomingulist vabadust ja loovat lähenemist õpetamisprotsessile. Õpetaja elukutse on suunatud inimlike väärtuste kasvatamisele ja alles seejärel aine õpetamisele. Lapsevanem peab saama koolist objektiivset tagasisidet nii lapse kasvamise kui õppeedukuse kohta.

Süüdistused, et noortel on „väärtuste kriis“, õpetajal puudub missioonitunne, lapsed ei taha õppida - panevad meid kõiki end halvasti tundma: nii õpilasi, lapsevanemaid kui õpetajaid. Haljala Gümnaasium väärtustab meeldivaid inimsuhteid, meie-tunnet, püüame aidata toime tulla sotsiaalsete probleemidega lastel ja peredel. Selleks on abivajajatele kohandatud õpilaskodu ja tugisüsteemid. Iga laps on isiksus, kelle individuaalsusega kooli püüab arvestada.

Sageli räägitakse hariduse mõõdetavusest. Kuidas mõõta suhtumist, hoiakuid, arusaamist maailma asjadest? Kooliharidus koosneb väga erinevatest komponentidest. Õppijatel peab olema koolis huvitav ja hea tunne siia kooli tulla! Saavutusi õppetöös tuleks võrrelda iseenda võimega. Kõik peavad elus õppima! Eesti ühiskond on orienteeritud edule, kuid kool peaks siiski õpetama kõigepealt arusaamist inimesele endast, seejärel maailmast, mitte keskendumata võidujooksule ja võrdlemisele teistega.

Eesti riik on paraku vananeva elanikkonnaga ja meie hariduse konkurentsivõime sõltub suuresti tulevikus tänaste õpetajate panustamisest ja arengust igas mõttes, ka tehnoloogilises valdkonnas. Õpetajad arutlevad üha sagedamini vaimuse ja vastutuse üle. Tõusevad nõudmised nii õpetajatele kui ka õppeprogrammidele. Sageli räägitakse õpetaja ja õpilase vastastikusest õpetamisest.

Koolikultuuris peavad kandma õigeid väärtushinnanguid kõik koolitöötajad. Kas olete mõelnud, millised on Haljala Gümnaasiumi põhiväärtused? (Vaata kool@haljala.ee). Kordan siinkohal meile juba olulisi märksõnu: õpetajate loominguline vabadus, siiski ka teatav konservatiivsus, individuaalsus, paindlikkus ja ühtlasi tulevikunägemus,

koostöö kogukonnaga, kogu pedagoogiline kollektiiv vastutab arengu eest.

Määrava tähtsusega elus on suhted, mille abil noor inimene sotsialiseerub. Õpetaja aitab neil mõtiskleda paljude maailma asjade üle, ta käivitab õppeprotsessi kogu eluks. Kaua elu, palju õpi! Olemegi tagasi lähtepositsioonil - mis on meie enda väärtused ja kuidas neid omandavad meie õpilased. Õpetajad peavad suutma koolielus langetada erinevaid otsuseid, analüüsima olukorda. Konfliktid on loomulik osa arengust, millest saab samuti õppida ja mida oleks vaja õpilastele rohkem selgitada. Paljude mõttekäikude aluseks on korrastatud süsteemsus. Õpetajalt nõuab seda juba kutseeetika. Ideaalne situatsioon on siis, kui õpilane tahab olla koos selle või teise õpetajaga ja seeläbi ise arenda ja targemaks saada.

Meie ülesanne on väärtustada Eesti Õpetaja autähist: taas korraldab Haljala kool selle nimel maakondliku õpetajate päeva sel sügisel oktoobris; 2.septembril - uue õppeaasta esimesel päeval - saavad nii pered kui õpilased teha pilti autähise juures. Ilus algatus!

Uuendatud kooli kontseptsiooni tekkimist soodustab kindlasti mõte uue koolimaja ehitamisest. Õppimine ei ole juhuslik tegevus ja samuti ei saa juhuslik olla ka õpperuum - ikka läbimõeldud, vajadusi arvestav ja õppetegevust toetav.

Uue Haljala koolhoone ruumide paigutuse ja planeerimisega tegelevad praegu „Ühinunud Arhitektid“ koostöös kooli juhtkonna ja õpetajatega. Kooli meeskond ja kooli pidaja muretsevad jätkusuutliku ja kaasaegse hariduse eest, säilitamaks Haljalas auväärset Põhja - Eesti vanima kooli staatust.

Nagu igasugune kultuur, nii algab ka koolikultuur WC-st. Praeguse koolimaja tualettruumid läbisid suvel värskenduskuuri, on lõbusalt värvilised, uuendatud varustusega ja puhtad.

Loodan, et oleme kõik koos valmis nii väiksemateks kui suuremateks muutusteks kultuuriselt käituda, vastastikku hoolida, olla abivalmid ja toetavad inimesed.

Õnnelikku ning põnevat uut õppeaastat kooliperele, laste-vanematele, koolipidajale ja hoolekogule.

Inge Laiv
Haljala Gümnaasiumi Direktor

Kakerdajad Valgevenes

Juuni lõpus käisime Kakerdajatega Valgevenes "веноч дружны" festivalil esinemas. Õõbisime kohalikus Bobruiski hotellis ja esinesime tohutusuures Bobruisk Arenas. Mind justkui visati tundmatusse vette täis spasiibasid ja dasvidanjasid.

Ei saaks just öelda, et seal väga teisiti oli kui Eestis, kuid kultuuride erinevus lõi väga mitmes valdkonnas välja. Näiteks toit polnud meie jaoks väga meeltemööda. Ja kuidas saaks unustada tuhandetesse ulatuvaid hindu! Ei saanud mina kuni lõpuni arutamiseks täielikult hakkama.

Võib öelda, et esinemistega saime hästi, kui mitte väga hästi hakkama. Ja nagu ühel õigel tantsurühmal ikka, läks ka meil mõni samm sassi, kuid tänu suurepärasele koostööle ja improvisatsioonile saime veada kõik prandatud kiiremini kui vaene publikum arugi sai. Ei saa mainimata jätta Bobruisk Arenas esinemist. Sellise publiku ees, kes meid väga hästi vastu võttis ja julgustavate

sõnadega kostitas, oli lausa rõõm tantsida. Eks natuke võttis muidugi jala värisema, kui tead, et saalis on mõnituhat inimest. Kogemuste pagas sai aga pungini täis. Meeletult pikk bussisõit, kaelavalu ja unevaegus oli seda kõike väärt.

Triin Jõemets

Aitan säilitada enda või lähedaste vaimset pärandit

Kui Teie või Teie vanemate lausahtlis on käsikirjalisi tekste (nt. memuaarid), fotosid, slaidid või muid mälestusi, mida soovite säilitada järgnevatele põlvkondadele tänapäeval ja mugaval kujul, kuid Teil pole selleks võimalusi või aega, siis saan Teid siinkohal aidata.

*Sisestan arvutisse kõiksugu käsikirjalisi töid ja trükitexte erinevatelt lahtistelt paberandjatelt (miks mitte ka esiemade toiduretseptide vihikud, mille tekst on ajaga tuhmunud).

*Toimetan tekste Teie soovil.

*Sisestan arvutisse (digitaliseerin) paberfotosid ja pildislaide.

*Trükin välja ja köidan kõvade kaante vahele. (Soovi korral kirjutatan CD või DVD).

Sellest võib saada väga südamlis ja hingeminev kingitus lähedasele, sukeldumine mineviku mälestustesse Teie enda jaoks või reliikvia kogu perele.

Tasu kokkuleppel.

Helista 53952992 (Riina) või kirjuta mulle e-mailile: riinave8@gmail.com

Varangul toimus kodukandipäev

22. juunil toimus Varangu pargis teine kodukandipäev. Siia olid oodatud kõik Varangu, Pehka, Aaviku ja Kandle külade praegused ja endised elanikud ning nende järeltulijad. Kui esimesel kodukandipäeval 5 aastat tagasi oli osalejaid tublisti üle 200, siis nüüd oli see arv 170 ringis.

Kodukandipäev avati pidulikult lipu heiskamise ja eesti hümniga. Avasõnad ütles vallavanem Leo Adel. Päeva juhtis Aleksander Nõlvak. Järgnesid külalisesinejate etteasted: rahvatantsuansambel Segapidi keerutas jalga, Läsna näite-

Doonoritelgid peatuvad taas Rakveres

Põhja-Eesti regionaalhaigla verekeskuse, päästeameti ja kaitseväge koostöös jõuavad suvised doonoritelgid taas Rakvere linna keskväljakule. Doonorid on oodatud vere loovutusele 26. ja 27. augustil kell 12-18 ning 28. augustil kell 11-17.

RAHVAMAJA KUTSUB!

19. septembril 11.00
LOOVUSRING 1 -2 aastastele lastele
Voolime. Maalime. Mängime. Jookseme.
|Merle Kiviberg, tel 3250444, merle.kiviberg@haljala.ee

ZUMBA

Alates 17. septembrist teispäeviti ja neljapäeviti 19.00
17. septembril trenn 1 euro.

Kodukandipäeval jagus esinejaid, kelle etteasteid nautida.

Foto: Margit Kalinkin

Urve Kingumets, Varangu
Külaseltsi juhatuse liige

Õnnitleme vanemaid...

Aiki Lai ja Kristo Lipp

Jasper Lipp
sündis 16.07.2013

... ja sünnipäevalapsi!

Augustikuu õnnitlused

90		
Vilma Kivistik	16. august	Kõldu
86		
Emma Orumets	10. august	Haljala
85		
Hilga Võidula	08. august	Põdruse
84		
Salme Heinla	15. august	Haljala
Meeri Martinson	24. august	Haljala
Maria Vainlo	26. august	Varangu
83		
Heino Lullu	30. august	Põdruse
82		
Valter Laanemets	05. august	Haljala
Vilma Keskküla	07. august	Aaspere
Heino Ambos	21. august	Aaspere
Lembit Mägi	31. august	Haljala
80		
Anna Kaasik	03. august	Pehka
75		
Nadežda Andriišena	30. august	Haljala
70		
Elaine Hirv	15. august	Aaspere
Elle Salak	17. august	Haljala
65		
Enn Heinpõld	20. august	Haljala
60		
Moonika Liivaleht	14. august	Haljala
Tiiu Erm	22. august	Vanamõisa
55		
Ivo Kosk	12. august	Haljala
Vello Uukivi	22. august	Haljala
Heiki Lahi	23. august	Haljala
Anne Riispapp	31. august	Haljala
50		
Urmas Mooses	18. august	Kisivere
Aivar Raudla	23. august	Varangu

Septembrikuu õnnitlused

89		
Hilda Lehiste	25. september	Aaspere
87		
Ilma Biider	05. september	Kisivere
Niina Küün	26. september	Aaspere
Hans Liht	29. september	Essu
85		
Anna Popova	02. september	Kisivere
83		
Estra Jürken	10. september	Vanamõisa
Sinaida Rinno	28. september	Haljala
82		
Juta Toomel	08. september	Pehka
81		
Niina Jaansoo	05. september	Haljala
Elsi Lillakas	23. september	Haljala
75		
Helve Kendra	20. september	Pehka
70		
Maria Boitsova	22. september	Põdruse
60		
Anu Päri	10. september	Haljala
Tarmo Martinson	13. september	Haljala
55		
Olga Boitsov	05. september	Võle
Eve Heinmets	12. september	Aaspere
Endel Rahkema	13. september	Haljala
Linda Kuusk	25. september	Haljala
50		
Raivo Kaare	02. september	Haljala
Raimond Veideman	20. september	Haljala
Õne Lahi	21. september	Haljala

Meie
hulgast
on lahkunud...

Aino Mäemets
26.04.1923 - 15.06.2013

Ennu Männik
13.09.1948 - 06.08.2013

Harri-Arnold Kaljuvee
05.04.1943 - 17.08.2013

Valentina Kütt
23.05.1932 - 20.08.2013